

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

KYSYMYKSET JA VASTAUKSET

Vapaan sivistystyön valtionosuuksilla rahoitettujen koulutuksien suoritukset saa tallentaa KOSKI-palveluun. Saako suoritustiedot tallentaa vapaan sivistystyön opiskeluoikeudelle silloinkin, kun koulutus rahoitetaan OPH:n opintosetelirahoituksella, muulla OPH:n erityisavustuksella tai OPH:n hankerahoituksella? Myös silloin, kun ne ovat kohderyhmälle maksuttomia?

Vastaus: Opetushallituksen valtionavustuksilla rahoitetaan monenlaisia vapaan sivistystyön koulutuksia. Koulutuksen kohderyhmä tai osallistujat, koulutuksen kesto tai osallistujilta mahdollisesti perittävät maksut eivät määrittele sitä, voidaanko koulutus tallentaa vapaan sivistystyön koulutuksena.

Mikäli kyse on vapaan sivistystyön lain mukaisesti järjestetystä koulutuksesta, ja kyseisen koulutuksen osaamisperusteinen kuvaus on viety ePerusteet-palveluun, ja koulutuksen arviointikriteerit on määritelty, ja opiskelijalta on saatu koulutuksen alussa suostumus koulutuksen tietojen tallentamiseen, voidaan Opetushallituksen valtionavustuksella järjestetyn vapaan sivistystyön koulutuksen suoritustietoja tallentaa Koskeen 1.8.2021 tai myöhemmin alkaneista koulutuksista samalla lailla, kun valtionosuusrahoituksella järjestetty vapaan sivistystyön koulutuskin.

Myönnetyt ns. tavalliset opintosetelirahoitukset kohdentuvat pääosin valtionosuusrahoituksella järjestettävien VST-koulutusten opintomaksujen alentamiseen, eikä ko. kohdennuksella järjestetä erillisiä koulutuksia. Tällaiset, 1.8.2021 tai sen jälkeen alkaneet, opintoseteliavustetut koulutukset voidaan tallentaa KOSKI-palveluun aivan samalla tavalla kuin valtionosuusrahoitteinen vapaan sivistystyön koulutuskin. Vastaavasti myös niiden suoritustietojen tallentamisen osalta tulee noudattaa samoja ohjeita, kun valtionosuusrahoitteisen koulutuksenkin tallentamisessa; koulutuksen tulee olla osaamisperusteisesti kuvattu ja opiskelijan suostumus opintosuorituksen viemiseen KOSKI-tietovarantoon tulee saada/olla saatu koulutuksen alkaessa.

OPH:n valtionavustuksilla ja OPH:n opintoseteliavustuksilla järjestetyt vapaan sivistystyön koulutukset voidaan siis viedä KOSKI-tietovarantoon samalla lailla kuin valtionosuusrahoitteinen koulutuskin, ja vastaavasti myös niiden tulee olla valtionosuusrahoitteisen koulutuksen lailla ns. 'koskikelpoisina' jo koulutuksen alkaessa.

OPH:n vapaan sivistystyön sisältöasiantuntijoiden antaman tiedon mukaan elokuussa 2021 tehdyllä päätöksellä jaettujen avustuksen, samoin kuin muiden vuonna 2020 myönnettyjen valtionavustusten, käyttöaikaa on jatkettu automaattisesti 30.6.2022 asti. Mikäli siis joku käynnistää vielä mahdollisesti toistaiseksi käyttämättömällä valtionavustusosuudella ylimääräistä koulutusta määrällisten tavoitteiden saavuttamiseksi keväällä 2022, voi kyseisten opintojen osalta tarjota niin halutessaan KOSKI-mahdollisuutta, mikäli niille on tehty/tehdään ennen koulutuksen alkamista osaamisperusteinen kuvaus arviointikriteereineen, ja opiskelijoilta saadaan suostumus tietojen tallentamiseen. Jos syksyllä (1.8.2021 alkaen) on järjestetty valtionavustuksilla tai opintoseteliavustuksella vapaan sivistystyön koulutuksia, osaamisperusteinen kuvaus on viety ePerusteisiin ennen koulutuksen alkamista ja opiskelija on antanut suostumuksensa, voidaan tänä syksynä alkaneiden koulutusten suoritustiedot viedä KOSKI-palveluun koulutuksen päätyttyä.

Mitkä vapaan sivistystyön koulutukset KOSKI-palveluun saa tallentaa? -ohje wikissä:

<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=210127346>

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opintuoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

TE-hallinnon rahoittamien koulutuksien suorituksia ei siis saa tallentaa vapaan sivistystyön opintuoikeuksille. Entäs esimerkiksi työllistymistä ja työmahdollisuuksia edistävä koulutus, joka on tarkoitettu työttömille tai työttömyysuhan alaisille? Tai OPH:n opintoseteliavustuksella rahoitettu lukukauden kestävä luku- ja kirjoitustaidon koulutus kotoutumisajan ylittäneille maahanmuuttajille, opiskelua 15 h viikossa. Voidaanko tällaiset suoritukset viedä Koskeen?

Vastaus: Koulutuksen kohderyhmä tai osallistujat, koulutuksen kesto tai osallistujilta mahdollisesti perittävät maksut eivät oikeastaan määrittele sitä, voidaanko koulutus tallentaa vapaan sivistystyön opintuoikeuksina. Yksittäisten koulutuksien osalta tulee tarvittaessa koulutuksen järjestäjän huomioida, onko kyseinen koulutus nimenomaan vapaana sivistystyönä järjestettyä ja rahoitettua koulutusta vai jotain muuta koulutusta ja ettei kyse ole esimerkiksi tilaus- tai hankintakoulutuksesta. OPH:n opintosetelirahoituksella tai OPH:n erityisavustuksella rahoitettu vapaan sivistystyön koulutus voidaan tallentaa KOSKI-palveluun 1.8.2021 tai myöhemmin alkaneen koulutuksen päätyttyä samojen periaatteiden mukaisesti, kuten vapaan sivistystyön valtionosuusrahoituksella järjestetty muu vapaatavoitteinen koulutuskin. Sitä koskevat samat edellytykset koulutuksen osaamisperusteisesta kuvauksesta ePerusteissa, oppilaitoksen ylläpitäjän päätöksestä KOSKI-palvelun käyttöönottamisen mahdollistamisesta sekä opiskelijan suostumuksen pyytämisestä koulutuksen alkaessa, kun muutakin vapaatavoitteista koulutusta.

TE-hallinnon rahoittamia koulutuksia tai tilaus- tai hankintakoulutuksia eikä niiden suoritustietoja ei saa tallentaa vapaan sivistystyön opintuoikeuksina KOSKI-palveluun, ks.

<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=210127346>

Saako osasuoritusten arvioinnin näkyviin asteikolla 1 – 5, jos koko koulutuksen suorittamisesta saa hyväksytyt -arvioinnin?

Vastaus: Kyllä, vapaatavoitteinen koulutus voidaan arvioida 'hyväksytyt' ja siihen sisältyvät osasuoritukset on mahdollista arvioida numeerisesti, jos niin on opetus-, kurssi- tai toteutussuunnitelmissa määritelty arviointi toteutettavaksi. Teknisesti tuollaisen arvioinnin voi kyllä tallentaa.

Tallennusohje löytyy täältä:

<https://wiki.eduuni.fi/pages/viewpage.action?pageId=201897766>

Vapaan sivistystyön arviointiopas löytyy täältä:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/opas/7396550/tiedot>

Arviointikäytäntöihin ja -prosesseihin sekä arviointioppaaseen liittyvät sisällölliset tulkintakysymykset tulee tarvittaessa tarkistaa OPH:n vapaan sivistystyön sisältöasiantuntijoilta, joiden ajantasaiset yhteystiedot löytyvät osoitteesta <https://www.oph.fi/fi/puhelinluettelo> (hakusanalla 'vapaa sivistystyö').

Kysymyskooste jatkuu seuraavalla sivulla.

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

Miksi suostumus tulee antaa koulutuksen alkaessa, eikä milloin vain koulutuksen aikana? Miten koulutuksen alkamisen ajankohta määritellään?

Vastaus: Osaamisperusteisuuden liittyvästä laintulkinnasta ja suostumusten hallintaa määrittelevän ohjeen ylläpidosta vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö. Suostumus voidaan käytännössä antaa etukäteen ilmoittauduttaessa koulutukseen tai koulutuksen alkaessa, esimerkiksi ensimmäisellä koulutus- tai tapaamiskerralla. Ehdotonta takarajaa ei ole päivämäärätasolla määritelty eri pituisiin koulutuksiin, mutta suostumus tulee antaa, ennen kuin arviointiprosessi on alkanut. Opettajan pitää tietää koulutuksen alkuvaiheessa, onko koulutuksessa opiskelijoita, joiden osaamista hänen tulee arvioida.

Suostumuksen antamisen ajankohta on sidottu koulutuksen alkuun, koska koulutuksen arviointi on jatkuva prosessi, joka on käynnissä koko koulutuksen ajan. Jos koulutus on jo käynnissä, ja opiskelija muuttaisi mielensä arvioinnin pyytämistä vasta koulutuksen loppupuolella, opettaja ei välttämättä kykene siinä vaiheessa pyyntöä enää toteuttamaan – ainakaan yhtä luotettavasti kuin niiden opiskelijoiden osalta, joiden suostumus oli tiedossa alusta alkaen. Näin osaltaan turvataan myös opettajan työrauhaa koulutuksen järjestämisen ja arvioinnin aikana.

Käytännön tilanteissa eli sen määrittelemiseksi, miten missäkin tilanteessa tulkitaan koulutuksen alkamisen ajoittumista, erityisesti arviointiprosessin aloittamisen kannalta, voi oppilaitoksen ylläpitäjä huomioida käytännön olosuhteet, koulutuksen pituuden ja keston. Arviointiprosessien ja -käytäntöjen tulee olla suunniteltuna ennen koulutuksen alkamista.

Esimerkiksi lukuvuoden kestävien koulutusten osalta oppilaitoksen ylläpitäjä voi itse määritellä, omiin arviointiprosesseihinsa suhteuttaen, mihin asti kerää suostumuksia syyslukukauden alussa aloittaneilta opiskelijoilta. Vastaavasti esimerkiksi maahanmuuttajakoulutuksissa opiskelevilla opiskelijoilla, joilla ei ole kieli hallussa heti koulutuksen alkaessa, on suostumuksen antaminen mahdollista koulutuksen alussa, ennen jatkuvan arvioinnin alkamista, huomioiden koulutuksen pituus, kesto ja käytännön järjestelyt. Myös esimerkiksi tilanteessa, missä lukukauden kestävään koulutukseen osallistuvia opiskelijoita on pyydetty palauttamaan suostumuslomakkeet ensimmäisellä opetuskerralla, ja lomake unohtuikin palauttaa, on ihan sallittua oppilaitoksen ylläpitäjän mahdollistaa se, että opiskelija voi tuoda toiselle kerralle aiemmin unohtamansa lomakkeen.

Erityisesti hyvin lyhyissä koulutuksissa on kuitenkin hyvä huomioida, että koulutuksen päätyttyä ei suostumusta enää ole mahdollista opiskelijan antaa, sillä opettajalla ei ole silloin ollut koulutuksen aikana tiedossa, että kyseisestä suorituksesta halutaan arviointi.

Suostumusten hallinnan käytännöt kannattaa suunnitella hyvissä ajoin etukäteen ja onkin hyvä miettiä käytännöt suhteutettuna koulutuksen keston ja laajuuteen sekä siihen, milloin opiskelijan arviointiprosessi tosiasiaa alkaa. Hyviä käytäntöjä kannattaa jakaa myös oppilaitosten kesken. Osaamisperusteisuus ja arviointien toteuttaminen sekä KOSKI-palvelun käyttöönotto ovat ylläpitäjille vapaaehtoisia ja uudistuksiin liittyy uusien prosessien ja käytäntöjen suunnittelua. Tarkoitus on, että oppilaitoksen ylläpitäjälle jäisi käytännön järjestelyistä päätettäessä ja prosesseja suunnitellessa liikkumavaraa päättää, miten arviointiprosessit sekä suostumusten hallinnan käytännöt olisivat paikallisesti järkevintä toteuttaa. Ajankohdan määrittelyssä on tavoiteltu lausuntopalautteella esitettyjen toiveidenkin perusteella myös sitä, että osaamisperusteisuuden edellyttämät toimintatavat olisivat riittävän yhteneväisiä, ja että opettajille sekä kouluttajille annetaan työrauha koulutuksen aikana.

Suostumusta koskeva ohjeistus on ollut saatavilla 6.9.2021 lukien osoitteessa <https://okm.fi/koski-ja-osaamisen-tunnistaminen> ja se on myös lähetetty OKM:stä oppilaitosten ylläpitäjien sähköpostiosoitteisiin.

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

Mikä on peruste sille, että opiskelijan suostumus on annettava koulutuksen alkaessa eikä se ole enää mahdollista koulutuksen päättymisen jälkeen? Yleensä todellinen tarve koulutuksen suorittamisen hyödyntämiseen toiseen oppilaitokseen tai työnhakuun voi tulla paljon myöhemmin koulutuksen suorittamisen jälkeen ja opiskelijan näkökulmasta siinä kohtaa olisi mielekästä antaa suostumus ja saada suoritustieto Koskeen.

ks. edellinen vastaus. Ehdotonta takarajaa ei ole päivämäärätasolla määritelty eri pituisiin koulutuksiin, mutta suostumus tulee antaa, ennen kuin arviointiprosessi on alkanut. Opettajan pitää tietää koulutuksen alkuvaiheessa, onko koulutuksessa opiskelijoita, joiden osaamista hänen tulee arvioida. Suostumuksen antamisen ajankohta on sidottu koulutuksen alkuun, koska koulutuksen arviointi on jatkuva prosessi, joka on käynnissä koko koulutuksen ajan. Jos koulutus on jo käynnissä, ja opiskelija muuttaisi mielensä arvioinnin pyytämisestä vasta koulutuksen loppupuolella, opettaja ei välttämättä kykene siinä vaiheessa pyyntöä enää toteuttamaan – ainakaan yhtä luotettavasti kuin niiden opiskelijoiden osalta, joiden suostumus oli tiedossa alusta alkaen.

Koska suoritus viedään Koskeen vasta opintojen päätyttyä, onko harkittu sitä, että myös suostumuksen voisi antaa/ pyytää vasta opintojen loppuvaiheessa, kun Koski-merkintä on realisoitumassa?

ks. edellinen vastaus. Ehdotonta takarajaa ei ole päivämäärätasolla määritelty eri pituisiin koulutuksiin, mutta suostumus tulee antaa, ennen kuin arviointiprosessi on alkanut. Opettajan pitää tietää koulutuksen alkuvaiheessa, onko koulutuksessa opiskelijoita, joiden osaamista hänen tulee arvioida. Suostumuksen antamisen ajankohta on sidottu koulutuksen alkuun, koska koulutuksen arviointi on jatkuva prosessi, joka on käynnissä koko koulutuksen ajan. Jos koulutus on jo käynnissä, ja opiskelija muuttaisi mielensä arvioinnin pyytämisestä vasta koulutuksen loppupuolella, opettaja ei välttämättä kykene siinä vaiheessa pyyntöä enää toteuttamaan – ainakaan yhtä luotettavasti kuin niiden opiskelijoiden osalta, joiden suostumus oli tiedossa alusta alkaen.

Me olemme ainakin odottaneet ohjeistusta ja lomaketta, jolla suostumusta pyytää emmekä siksi ole suostumuksia pyytäneet vielä. Miten toimimme syyslukukauden alussa aloittaneiden lukuvuoden kestävillä linjoilla opiskelevien opiskelijoiden kanssa?

ks. edellinen vastaus. Suostumusta koskeva ohjeistus on ollut saatavilla 6.9.2021 lukien osoitteessa <https://okm.fi/koski-ja-osaamisen-tunnistaminen> ja se on myös lähetetty OKM:stä oppilaitosten ylläpitäjien sähköpostiosoitteisiin. Oppilaitoksen ylläpitäjä voi itse määritellä koulutuksen keston ja arviointikäytäntöihin suhteuttaen, mihin asti kerää opiskelijoilta suostumuksia ja päättää toimintatavoista niihin liittyen. Koulutuksen alkamisen tarkan päivämäärän lisäksi tulee ottaa huomioon myös se, millaisiksi oppilaitoksen omat arviointiprosessit on paikallisesti suunniteltu. Ehdotonta takarajaa ei ole päivämäärätasolla määritelty eri pituisiin koulutuksiin, mutta suostumus tulee antaa, ennen kuin arviointiprosessi on alkanut. Opettajan pitää tietää koulutuksen alkuvaiheessa, onko koulutuksessa opiskelijoita, joiden osaamista hänen tulee arvioida. Suostumuksen antamisen ajankohta on sidottu koulutuksen alkuun, koska koulutuksen arviointi on jatkuva prosessi, joka on käynnissä koko koulutuksen ajan.

Kysymyskooste jatkuu seuraavalla sivulla.

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

"Edellä 1 momentissa tarkoitettu opiskelijan suostumus annetaan tiedot tallentavalle oppilaitoksen ylläpitäjälle koulutuksen alkaessa." Laissa sanotaan "koulutuksen alkaessa". Mutta eiköhän tästä tule suhteellisen pikaisesti tulkinta, että suostumuksen voi antaa myöhemminkin? Suostumus tarvitaan todellisuudessa GDPR:n vuoksi oikeusperusteena ko. tietojen käsittelylle. GDPR:n näkökulmasta ei olisi mitään estettä antaa suostumus vaikka 10 vuotta koulutuksen päättymisen jälkeen, jos opiskelija haluaa tietojensa siirtää Koskeen. Mikäli suostumusta ei voisi antaa myöhemmin, niin sehän asettaisi opiskelijat eriarvoiseen asemaan, joten siksi olen varma, että tulkinta tulee muuttumaan pian. Onko näin?

ks. edelliset vastaukset. Vapaatavoitteisen koulutuksen arviointiprosessin käynnistäminen ja siihen kytkeytyvän suostumuksen antaminen jälkikäteen ei ole mahdollista koulutuksen päättymisen jälkeen, eli tässä esitetty ajatus siitä, että 'koulutuksen alkaessa' -aikamääre muuttuisi kysyjän kuvaamalla tavalla, ei ole todennäköinen. Oppilaitoksen ylläpitäjä voi itse määritellä koulutuksen keston ja arviointikäytäntöihin suhteuttaen, mihin asti kerää opiskelijoilta suostumuksia ja päättää toimintatavoista niihin liittyen. Koulutuksen alkamisen tarkan päivämäärän lisäksi tulee ottaa huomioon myös se, millaisiksi oppilaitoksen omat arviointiprosessit on paikallisesti suunniteltu. Ehdotonta takarajaa ei ole päivämäärätasolla määritelty eri pituisiin koulutuksiin, mutta suostumus tulee antaa, ennen kuin arviointiprosessi on alkanut. Opettajan pitää tietää koulutuksen alkuvaiheessa, onko koulutuksessa opiskelijoita, joiden osaamista hänen tulee arvioida. Suostumuksen antamisen ajankohta on sidottu koulutuksen alkuun, koska koulutuksen arviointi on jatkuva prosessi, joka on käynnissä koko koulutuksen ajan.

Oppilaitoksen ylläpitäjän tulee olla suunnitellut ja kuvannut koulutuksen arviointikäytännöt ennen koulutuksen alkua. Koulutuksen alkamisen ajankohdan määrittely kussakin tilanteessa riippuu siitä, mikä on kussakin tilanteessa koulutuksen kesto, laajuus ja millaiseksi arviointiprosessi on paikallisesti suunniteltu.

Vapaan sivistystyön arviointiopas löytyy täältä:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/opas/7396550/tiedot>

Oppilaitoksen ylläpitäjä päättää itsenäisesti siitä, missä vapaatavoitteisissa koulutuksissa suoritustietojen tallentaminen ylipäätään mahdollistetaan. Oppilaitoksen ylläpitäjällä ei ole velvollisuutta tarjota ns. KOSKI-mahdollisuutta kaikille opiskelijoilleen, vaan oppilaitoksen ylläpitäjä voi ottaa KOSKI-palvelun käyttöön itse määrittelemissään vapaatavoitteisissa vapaan sivistystyön koulutuksissa, vain joissakin järjestelmissään koulutuksissa, tai ei ottaa palvelua käyttöön ollenkaan vapaatavoitteisten koulutusten osalta. Samaan vapaatavoitteiseen koulutukseen osallistuvien vapaatavoitteisten opiskelijoiden osalta tulee käytäntöjen olla yhdenvertaiset riippumatta siitä, toteutetaanko kyseinen koulutus osaamisperusteisena, vaiko ei. Opiskelijalla ei ole lähtökohtaista oikeutta vaatia suoritustietojensa kirjaamista KOSKI-palveluun sellaisessa vapaatavoitteisessa koulutuksessa, jossa oppilaitoksen ylläpitäjä ei ole sitä päättänyt mahdollistaa ennen koulutuksen alkamista.

Huom! Kansanopistoissa, joissa Opistovuosi oppivelvollisille-linjoilla saattaa opiskella sekä oppivelvollisuuslain tarkoittamia opiskelijoita sekä vapaatavoitteisia opiskelijoita, tulee olla tässä tarkkana, sillä oppivelvollisten opiskelijoiden osalta kansanopistojen ylläpitäjillä on suoritusten tallennusvelvollisuus. Sama opiskelija voi myös opiskella Opistovuosi- koulutuksessa oppivelvollisuuttaan suorittaen, jolloin ylläpitäjää koskee tallennusvelvollisuus näiden suoritusten osalta, ja samanaikaisesti sama opiskelija voi olla vapaatavoitteisena opiskelijana esimerkiksi lyhytkurssilla, jolloin suoritusten tallentaminen edellyttää opiskelijan suostumusta vapaatavoitteisten suoritusten osalta.

Suostumusta koskeva ohjeistus on ollut saatavilla 6.9.2021 lukien osoitteessa <https://okm.fi/koski-ja-osaamisen-tunnistaminen>

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

ePerusteissa ei näy tällä hetkellä vapaan sivistystyön opetussuunnitelmat, jotka sinne on viety. Voiko opiskelijalta pyytää suostumuksen ja voiko hän saada arvioinnin, jos järjestelmävirheen vuoksi opetussuunnitelma ei ole ePerusteissa näkyvillä?

Vastaus: ePerusteet-palvelussa on ollut tilapäinen häiriö, jonka takia kaikki sinne viedyt opetussuunnitelmat eivät ole olleet väliaikaisesti näkyvissä. Kunhan opetussuunnitelma on aiemmin viety ja/tai heti häiriön päätyttyä tarkistetaan, että opetussuunnitelma on tallentunut palveluun, saa suoritustiedot kyllä tallentaa KOSKI-palveluun huolimatta siitä, ettei opetussuunnitelmaa juuri nyt saa haettua näkyviin. Tarkistatthan kuitenkin häiriön päätyttyä, että tallennettu osaamisperusteinen opetussuunnitelma näkyy palvelussa, kuten sen pitäisikin.

Jos opiskelija on suorittanut opintojakson, mutta siinä on vielä uusintamahdollisuus, pitääkö odottaa uusinnan yli, tuleeko ko. henkilö vielä uusimaan vai voiko tallennuksen tehdä jo ensimmäisen suorituksen jälkeen? Voiko arvosanaa muuttaa Koskissa, jos opiskelija korottaa?

Vastaus: KOSKI-tiimi ei ohjeista koulutuksen arviointikäytäntöjen eikä -prosessien sisällöistä, mutta arvioidun suorituksen saa kyllä tallentaa KOSKI-palveluun koulutuksen päätyttyä, kun opiskelijalle on annettu koulutuksesta ensimmäistä kertaa arviointi. Jos opiskelijalle annetaan sen jälkeen vielä korotettu arviointi, voi korotetun arvosanan tiedot käydä korjaamassa opintosuoritustietoihin. Teknisesti korotetun arvosanan päivittäminen on siis kyllä mahdollista.

Arviointikäytännöistä ja -prosessista löytyy lisäohjeistusta osaamisperusteisen arvioinnin oppaasta:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/opas/7396550/tekstikappale/7402317>

Mikäli syyslukukauden alussa aloittaneille vapaatavoitteisille opiskelijoille on luotu vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet jo koulutuksen alussa, pitääkö heidät mitätöidä ja tehdä opiskeluoikeus vasta opintojen päätyttyä?

Vastaus: Jos on kyse aivan liian aikaisin luodusta opiskeluoikeudesta, jolle ei ole tallennettu suoritustietoja koska koulutus on vielä kesken, niin kyllä, näin pitää tehdä. Opiskeluoikeus luodaan vasta koulutuksen päätyttyä, sillä laki ei mahdollista koulutuksen alkamispäivämäärän tallennusta vapaan sivistystyön opiskeluoikeudelle, jonka päätason suoritus on vapaatavoitteisen koulutuksen suoritus.

Huom! Kansanopistojen oppivelvollisten Opistovuosi-linjalaisten ja kotoutumiskoulutuksessa oppivelvollisuutta suorittavien osalta tulee tosin muistaa, että heille tulee kansanopistojen luoda opiskeluoikeudet jo koulutuksen alkaessa, toisin kuin vapaatavoitteisille opiskelijoille. Tähän kannattaa kiinnittää huomiota erityisesti silloin, jos oppivelvollisten joukossa opiskelee Opistovuosi-linjalla vapaatavoitteisia opiskelijoita. Vapaatavoitteisten oppijoiden osalta opiskeluoikeudet luodaan aina vasta koulutuksen päätteeksi.

Kooste jatkuu seuraavalla sivulla.

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

Kun opinnot päättyvät, milloin suoritukset pitää olla kirjattuna Koskeen, onko määritelty aikarajaa?

Vastaus: Tähän voi oppilaitoksen ylläpitäjä itse vaikuttaa arviointiprosesseja ja -käytäntöjä ja niihin liittyviä hallinnollisia prosesseja suunnitellessaan. Käytännössä suoritustietojen tallentaminen tulee mahdolliseksi, kun opintosuoritukset arvosanoineen on kirjattu opintohallintojärjestelmään. KOSKI-palveluun tallennettava tieto tulisi olla tallennettuna 10 vrk kuluessa sen muuttumisesta, mikäli käytössä on syöttökäyttöliittymä, ja 1 vrk kuluessa, mikäli tiedot siirretään opintohallintojärjestelmästä. Käytännössä oppilaitoksen ylläpitäjä voi itse vaikuttaa omilla arviointiprosesseillaan ja niiden suunnittelulla siihen, milloin vapaatavoitteisten opintosuoritusten tiedot ovat valmiit tallennettaviksi.

Mihin perustuu tämä yhden päivän opiskeluoikeus? Se poikkeaa kaikkien muiden oppilaitosmuotojen merkkautavoista ja näyttää vähän hassulta.

Vastaus: Koski-lain mukaan opiskeluoikeuden tietoihin tallennetaan koulutuksen päättymispäivämäärä, mutta ei alkamispäivämäärää. Tämä poikkeaa muiden koulutusmuotojen tallennusperiaatteista, sillä jokaista koulutusmuotoa säätelee oma pykälänsä. Tästä johtuen vapaan sivistystyön opiskeluoikeuden, jonka päätason suoritus on vapaatavoitteisen koulutuksen suoritus, kesto on KOSKI-palvelussa vain yhden päivän eli koulutuksen päättymispäivämäärän pituinen.

Mitä tarkoittaa "peruste" kohta, kun lisätään uutta opiskelijaa syöttökäyttöliittymässä?

Vastaus: Kohta on tällä hetkellä 'tyhjä' tieto. Vapaatavoitteisissa vapaan sivistystyön koulutuksissa ei ole käytössä valtakunnallisia opetussuunnitelmien perusteita, joihin oppivelvollisten kansanopisto-opiskelijoiden opiskeluoikeudet linkittyvät, eikä vapaan sivistystyön opiskeluoikeuksilta mene ainakaan tällä hetkellä linkitystä paikallisiin opetussuunnitelmiin.

Opiskeluoikeuden 'Todistuksella näkyvät lisätiedot' -kohta: Tallennetaanko siihen koulutuksen sisältöä ja tavoitteita? Kun henkilö katsoo/tulostaa tietojaan OmaOpintopolku-palvelusta, saako "todistukseen" myös koulutuksen kuvauksen vai ainoastaan suoritustiedon?

Vastaus: Todistuksella näkyvät lisätiedot- kohtaan ei tallenneta koulutuksen sisällön osaamisperusteista kuvausta. Sisältö ja tavoitteet kuvataan osaamisperusteisesti ePerusteissa paikallisissa opetus- tai toteutussuunnitelmissa, mistä koulutuksen kuvaus on julkisesti saatavissa. Tietoa osaamisperusteisesta kuvauksesta ei tallenneta KOSKI-palveluun.

Vapaatavoitteisen koulutuksen osalta ei ole ainakaan tällä hetkellä olemassa OPH:n sisältöasiantuntijoiden puolesta tehtyä valtakunnallista todistusmallia tai -ohjetta todistukselle merkittävistä lisätiedoista.

Kooste jatkuu seuraavalla sivulla.

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

Onko Koskella ja ePerusteilla mitään yhteyttä keskenään? Eli ottaako Koski kaiken tietonsa oppilaitoksen kurssihallintajärjestelmästä, eikä mitään sieltä eperusteista?

Vastaus: ePerusteisiin viety osaamisperusteinen koulutuksen kuvaus on laissa määritelty edellytys sille, että KOSKI-palveluun saa tallentaa vapaan sivistystyön koulutuksen suoritustietoja.

Oppivelvollisille suunnatuissa kansanopistojen koulutuksissa opiskelevien oppivelvollisten vapaan sivistystyön opiskeluoikeuksilla on tällä hetkellä linkitys ePerusteista löytyviin valtakunnallisiin opetussuunnitelmien perusteisiin. Tällä hetkellä paikallisiin opetussuunnitelmiin ei ole linkitystä missään vapaan sivistystyön koulutuksissa, mutta sellaisen toteuttaminen on kyllä teknisesti mahdollista tulevaisuudessa.

Vapaatavoitteisissa koulutuksissa ei ole olemassa valtakunnallisia perusteita tai yhteismitallisia koulutuksia, joita järjestettäisiin samoilla sisällöillä eri oppilaitoksissa, niin KOSKI-palvelussa ei ole olemassa esimerkiksi valtakunnallisia koodistoja vapaatavoitteisille koulutuksille, toisin kuin esimerkiksi Opistovuosi-linjoilla opiskelevien oppivelvollisten opiskeluoikeuksille yhteisten osaamiskokonaisuuksien osalta. Kaikki tiedot paikallisista koulutuksista ja niiden suoritustiedoista tulevat joko opintohallintojärjestelmästä siirtämällä tai käsin syöttökäyttöliittymästä tallentamalla.

Tuleeko e-perusteista OmaOpintopolun todistukseen/ops-otteeseen kuvaustietoja?

Vastaus: KOSKI-palvelussa ei varsinaisesti näy todistusta eikä opintosuoritusotetta, mutta KOSKI kyllä heijastelee näitä molempia dokumentteja. ePerusteet-palvelusta löytyvä osaamisperusteinen kuvaus ei sellaisenaan ole katsottavissa KOSKI-palvelusta.

ePerusteet-palvelun VST-työkalun ohje löytyy täältä:

<https://eperusteet.opintopolku.fi/beta/#/fi/opas/7806470/tiedot>

e-Perusteisiin voitaneen siis viedä kokonainen pitkän kansanopistolinjan OPS, joka sisältää myös avoimet yliopisto-opinnot, mutta Koskeen siirretään opinnot soveltuvin osin, pois lukien siis esim. juuri avoimen yliopiston opinnot?

Vastaus: Juuri näin.

Lisäyksenä edelliseen: Ajattelen tässä opiskelijan näkökulmaa. Hän on osallistunut esim. 50 t kehityspsykologian opetukseen, ryhmätyöskentelyyn jne. mutta avoimen suoritukseen vaadittava tentti tai oppimistehtävä on jäänyt tekemättä. Opiskelija on kuitenkin oppinut uutta ja hankkinut sivistystä, joten hänen etunsa olisi, että tämäkin tulisi näkyväksi.

Vastaus: Ammattikorkeakoulun tai yliopiston kanssa tehtyyn sopimukseen perustuvat suoritukset ilmoitetaan kyseiselle sopimuskorkeakoululle, joka huolehtii suoritustietojen kirjaamisesta eli tehdyt suoritukset tulevat kyllä näkyviksi myös siltä osin, mutta vapaan sivistystyön opiskeluoikeudelle niitä ei sellaisenaan voi vapaan sivistystyön suorituksina tallentaa.

Sellaisia keskeytyneitä suorituksia, joille ei ole annettu arvosanaa, ei saa vapaan sivistystyön opiskeluoikeuksille tallentaa. Jos kyseessä on suoritus, jolle on ePerusteisiin määritelty laajuus ja joka voidaan arvioida, niin suoritustieto on mahdollista tallentaa.

KOSKI-webinaari 15.11.2021

Vapaan sivistystyön opiskeluoikeudet (vapaatavoitteinen koulutus)

Onko jollain opintohallintojärjestelmällä olemassa / kehitteillä automaattinen tiedonsiirto? Tai onko tulossa joku CSV/Excel-tiedostotyyppinen tiedonsiirtomahdollisuus?

Vastaus: Ajantasaisen tiedon siitä, onko vapaan sivistystyön suoritustietoihin tulossa siirtomahdollisuus omasta lähdejärjestelmästä, saa omalta opintohallintojärjestelmätoimittajalta.

Tästä koodistosta näkee lähdejärjestelmät, jotka jo siirtävät tai ovat alkamassa siirtää tietoja jostain koulutusmuodosta KOSKI-palveluun, mutta se, onko juuri vapaan sivistystyön suoritustietoihin tulossa siirtomahdollisuus omasta lähdejärjestelmästä, tulee tarkistaa omalta opintohallintojärjestelmätoimittajalta: <https://koski.opintopolku.fi/koski/dokumentaatio/koodisto/lahdejarjestelma/latest>

Voidaanko suostumuksen perumista välittää API:n kautta, vai tekeekö opiskelija perumisen aina Oma Opintopolun kautta tai paperisella lomakkeella? Entä saadaanko API:sta tietoa, jos opiskelija on perunut suostumuksen?

Vastaus: Suostumuksen peruminen tehdään aina Oma Opintopolussa tai vaihtoehtoisesti paperilomakkeella. Suostumuksen peruutusta ei missään tilanteissa välitetä oppilaitoksesta käsin, vaan suostumuksen peruutusilmoitus on vain opiskelijan itsensä tehtävissä. Opiskeluoikeus häviää Oma Opintopolun näkymästä välittömästi peruutustoiminnallisuuden käyttämisen jälkeen. Jos opiskelija peruu suostumuksen, Opetushallituksesta ilmoitetaan KOSKI-pääkäyttäjälle sähköpostilla ja kehoitetaan varmistamaan, että tieto suostumuksen peruutuksesta tulee merkityksi ja ettei kyseisen opiskeluoikeuden tietoja yritetä siirtää uudelleen.

Voiko pitkien linjojen tiedot viedä tuonne niin, että laittaa vaan linjan nimen ja opintokokonaisuuden laajuuden, (esim 53 op) eikä lisää ollenkaan osasuorituksia?

Vastaus: Riippuu siitä, miten koulutus on kuvattu osaamisperusteisena ePerusteet-palveluun. Jos koulutus on kuvattu yhtenä kokonaisuutena niin, ettei kyseinen koulutus tosiasiasa sisällä mitään osasuorituksia eikä niiden arviointeja, niin koulutuksen suoritustiedot voidaan tallentaa yhdenmukaisesti ePerusteisiin kuvattun mukaisena. Jos koulutus tosiasiasa toteutetaan niin, että se sisältää osasuorituksia ja ne on ePerusteet-palveluun kuvattu, tulisi suoritustietojen tallennus toteuttaa tämän rakenteen mukaisesti.

Opiskeluoikeudella tulee olla ainakin yksi osasuoritus, joka pitkän linjan ollessa kyseessä sisältäisi linjan nimen, laajuuden opintopisteinä ja koulutuksen kokonaisarviointiin. Mikäli koulutukseen sisältyy osasuorituksia, tallennetaan ne Opintokokonaisuudet-tasolle tai tarvittaessa alemmille tasoille, mikäli koulutuksen rakenne sitä vaatii.

Jos taas kyse olisi Opistovuosi-linjan oppivelvollisesta, niin opiskelijalle tulee ehdottomasti lisätä opintosuoritukset osasuorituksineen ajantasaisesti sitä mukaa, kun niitä suoritetaan ja tieto arvioidusta suorituksesta on saatu opintohallintojärjestelmään.